

KULTURPLAN

JEVNAKER KOMMUNE 2010-2013

Innhold

Bakgrunn	3
Sentrale føringer for kulturpolitikken	3
Mål, utfordringer og hovedstrategier	4

1. Kultur og samfunn	7
1.1 ”Typisk Jevnaker” - omdømme	7
1.2 Kulturarv og kulturvern	8
1.3 Kultur, næring og opplevelsesøkonomi	10
1.4. Den frivillige kulturen	11
1.5. Rom for kultur	12
2. Ung kultur	13
2.1 Kulturskolen	13
2.2 Ungdommens Kulturmønstring (UKM)	14
2.3. Uformelle fritidstilbud og møtesteder	14
3. Særskilt tilrettelagte kulturtilbud	16
Eldre	16
Minoritetsgrupper	16
Funksjonshemmede	17
4. Kunst- og kulturformidling	17
4.1. Bibliotek	17
4.2. Film	19
4.3. Kunstformidling	20
4.4. Teater og scenekunst	20
4.5. Musikk	21
4.6. Kunst- og kulturformidling i skolen	21
5. Prioritert handlingsprogram	23

Bakgrunn

Siste vedtatte kulturplan for Jevnaker kommune hadde virkningstid fra 2001 t.o.m. 2004. Planen var utarbeidet av Envinor AS v/ Lars Magnussen og gjorde bl.a. en grundig dokumentasjon av gjeldende rammevilkår og infrastruktur for kultur- og idrettsaktivitet i kommunen. Etter uttalt politisk ønske om et bedre styringsverktøy ble det fra planen destillert et prioritert handlingsprogram som ble vedtatt juni 2001 (Sak 29/01).

Administrasjonen har styrt sin overordnede virksomhet etter dette handlingsprogrammet til dags dato, og mange av de prioriterte målsettinger er oppfylt eller iverkstatt. Bemanningen i kulturadministrasjonen er økt fra 50% til 140%, egen kulturskole er etablert, tilskudd til kulturarbeid er økt vesentlig og arbeidet for estetisk utvikling av sentrum er iverksatt. (For utfyllende om status, se vedlegg 1).

Det har helt siden planens utløp i 2004 vært signalisert et ønske om en ny kulturplan som kortfattet og presist kan ta fatt i de utfordringer sektoren står ovenfor og skissere gjennomførbare løsninger på disse. Administrasjonen har i de siste år prioritert en operativ innsats for å løfte omfang og kvalitet på kjernevirksomheten i kulturtjenesten, og en planprosess har således stått ”på vent” en viss tid. Desember 2007 ga kommunestyret klarsignal for oppstart av prosess for ny kulturplan for Jevnaker kommune 2009-2012.

Førrige kulturplan (2001-2004) foretok som sagt en grundig situasjonsbeskrivelse ang. rammevilkår og infrastruktur for kultur- og idrettsaktivitet. Gjeldende plan skal derfor ikke vie mye plass disse temaene, utover å vise til førrige kulturplan som referanse. Videre vurderes de idrettsspesifikke tema, både hva angår anlegg og aktivitet, som ivaretatt av Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet. Den til enhver tid rullerte utgave av denne planen er derfor et nødvendig supplement til kulturplanen.

Det er i prosessen lagt vekt på å utvikle en enkel og spesifikk plan som samtidig med å være praktisk gjennomførbar kan ta tak i visjoner og idéer omkring kulturens plass i lokalsamfunnet.

Følgende komité har utarbeidet kulturplanen:

Fra kommunestyret:	Hilde B. Fivelsdal (Arbeiderpartiet) Rasmus C. Lossius (Fremskrittspartiet)
Fra kommunens administrasjon:	Tove Fagerås (RE-leder / kommunalsjef) Siv Jamtøya (sosialkonsulent) Øyvind Norstrøm (kulturkonsulent)
Fra det frivillige kulturliv:	John Magne Trulsen Jane Dahl

Komitéen har avholdt skrivemøter og et stormøte med det samlede kulturlivet. Videre er det avholdt temamøter om bibliotek, kulturskole og ungdom, i dialog med relevante fag- og ressurspersoner. Komitéen avsluttet sitt arbeide med høringsutkastet tirsdag 10. februar 2009.

Kommunestyret vedtok åpen høring av plandokumentet i sak 12/09 (05.03.09). I høringsprosessen er det innkommet 10 innspill (vedlagt).

Planen er ført i pennen av kulturkonsulent Øyvind Norstrøm.

Sentrale føringer for kulturpolitikken

Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd

- § 1. **Føremål**
Lova har til føremål å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleve eit mangfald av kulturuttrykk.
- § 2. **Definisjonar**
Med kulturverksemd meiner ein i denne lova å
- skapa, produsera, utøva, formidla og distribuera kunst- og andre kulturuttrykk,
 - verna om, fremja innsikt i og vidareføra kulturarv,
 - delta i kulturaktivitet,
 - utvikla kulturfagleg kunnskap og kompetanse.
- § 3. **Statens oppgåver**
Staten skal fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd over heile landet gjennom rettslege, økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante verkemiddel og tiltak.
Staten skal utforma verkemiddel og gjennomføra tiltak for å fremja og verna eit mangfald av kulturuttrykk i samsvar med internasjonale rettar og plikter.
- § 4. **Fylkeskommunens og kommunens oppgåver**
Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt.
- § 5. **Felles oppgåver**
Staten, fylkeskommunen og kommunen skal syta for
- at kulturlivet har føreseielege utviklingskår,
 - å fremja profesjonalitet og kvalitet i kulturtilbodet og leggja til rette for deltaking i kulturaktivitetar,
 - at personar, organisasjonar og institusjonar har tilgang til informasjon om ordningar med økonomisk støtte og om andre verkemiddel og tiltak.
- § 6. **Ikraftsetjing**
Kongen fastset når lova skal ta til å gjelda

Frå 1 aug 2007, etter res. 29 juni 2007 nr. 905.

Utover kulturloven omfattes kultursektoren primært av følgende særlover:

Lov om kulturminner Bibliotekloven Lov om film og videogram Opplæringsloven

Mål, utfordringer og hovedstrategier

Nasjonale mål og strategier

Stortingsmelding nr. 48 (2002-2003): Kulturpolitikk fram mot 2014 trekker opp hovedlinjene for den statlige medvirkningen i utviklingen av kulturfeltet, og skisserer tre hovedtrekk ved samfunnsutviklingen:

1. Kulturelt mangfold
2. Markedsøkonomiske krefter som i stadig større grad setter preg på kulturlivet
3. Globalisering

Stortingsmeldingen forstår og bruker kulturbegrepet på to nivå:

- I vid mening dekker det verdier, normer, kunnskaper, symbol og ytringsformer som er felles for ei gruppe mennesker eller et bestemt samfunn.
- I en smalere mening blir begrepet brukt om de forskjellige aktivitetene innenfor kulturlivet når disse blir forstått som en avgrenset samfunnssektor.

Stortingsmelding nr. 16 (2004-2005): *Å leve med kulturminner* drøfter forholdet mellom kulturminner og verdiskaping, og det tas til orde for å stimulere til at de ressursene som ligger i kulturminner og kulturmiljø blir tatt i bruk for utvikling av lokalsamfunn og som grunnlag for næringsutvikling og verdiskaping

Stortingsmelding nr. 22 (2004-2005) Kultur og næring tar til orde for å bruke kulturarv som grunnlag for bærekraftig verdiskaping og utvikling av lokalsamfunn og næringsliv. Stortingsmeldingen skal følges opp med en statlig handlingsplan.

Regionale mål

Ringeriksregionen

Ringeriksregionens samarbeidsområder med Buskerud fylkeskommune basert på fylkesplanen og fylkeskommunens handlingsprogram knyttes i 2006 til flg satsingsområder:

Stedsutvikling/arealbruk	Kompetanse/næringsutvikling	Reiseliv/profilering

Hadeland

Følgende er fokusområder i fylkesdelplan for Hadeland 2004 – 2015:

Bo-regionen Hadeland	Barn og unge	Kompetanse og næring	Arealbruk	Transport og kommunikasjon

Vestregionen

På generalforsamlingen i Vestregionen 15. mai 2006 vedtok medlemskommunene, som representerer 356.000 innbyggere, et **Kulturmanifest for Vestregionen**.

Dette er enestående i norsk sammenheng, og synliggjør kulturens store betydning som identitetsbygger og verdiskaper.

VI VIL....

- *Vi vil at Vestregionen skal være en region der kultur er sterk og synlig*
- *Vi vil skape nye og varige kultursatsinger – sammen med næringsliv, frivillige og profesjonelle kulturaktører og våre innbyggere.*
- *Vi vil sammen forholde oss til det regionale, nasjonale og internasjonale kulturliv.*

VI SKAL....

- *Vi skal sørge for kunst der folk er og folk der kunst er. Gjennom prosjekt som "Kunst rett Vest" skal vi skape nye møteplasser og muligheter. Formidling av kunst i kombinasjon med reiseglede skal føre våre innbyggere på nye stier i regionen. Ny kunstinteresse vil vokse fram. Kunsten vil komme sterkere fram.*
- *Vi skal sørge for overraskende møter med kunsten på nye og ukjente arenaer. Offentlig utsmykking skal være et kjennetegn for regionen, i likhet med kunst som er temporært plassert på gater og torg, ved bekken og i skogen.*
- *Vi skal lete opp våre felles historier, de vi har felles lokalt, men også med et blick mot det globale. Vi skal skrive en regionens minnebok med eventyr som skal leve videre ved at de fortelles igjen og igjen.*
- *Vi skal bygge videre på vann, elementet som alltid har bundet oss sammen, med hverandre og med verden. Vann har vært og er en evig kilde til gode opplevelser og utvikling .*

VI MÅ....

- *Vi må utnytte og utvikle kulturkompetansen i regionen som en felles ressurs som skal brukes der det er mest tjenlig.*
- *Vi må skape resultater og synergi i samspillet med næringsliv, frivillige og profesjonelle kulturaktører og våre innbyggere.*

Kommunale mål

VISJON FOR JEVNAKER KOMMUNE 2009 - 2021 Jevnaker – ei levende bygd. På landet – nær byen!	
MÅL FOR JEVNAKER KOMMUNE 2009 - 2012 Jevnaker skal være en kommune i utvikling som ser muligheter og som utnytter sine unike kvaliteter innen kultur, natur og næring	
UTVALG FRA DE OVERORDNEDE MÅL	
Jevnaker kommune ønsker en befolkningsvekst på 1% årlig i planperioden • Jevnaker kommune vil jobbe for trygge oppvekstmiljøer for barn og unge som inviterer til aktiv fritid og som fremmer god helse og trivsel • Jevnaker kommune skal jobbe aktivt med forebyggende arbeid blant barn og unge • Alle barn som ønsker det skal gid et godt og allsidig kulturskoletilbud • Kommunen skal i samarbeid med lag og foreninger stimulere til frivillig innsats for et godt fritidstilbud til alle, men med særlig fokus på barn og unge. • Jevnaker kommune skal ha et aktivt og mangfoldig kulturliv med kvalitet og bredde, som fremmer egenutvikling, fellesskap, trivsel og verdiskaping. Jevnaker kommune skal fremstå som kulturkommune nr. 1 på Østlandet	
PLANENS HOVEDFOKUS	
Inkluderende samfunn	<i>I denne planperioden ønsker Jevnaker å fokusere tydeligere på et inkluderende samfunn. Både når det gjelder demokrati, medvirkning og utforming av vårt fysiske miljø. Et åpent og levende lokaldemokrati er viktig fordi det bidrar til engasjement og medvirkning, samt sikrer innbyggerne innflytelse på lokal samfunnsutvikling og på egne livsvilkår. For å bidra til medvirkning må informasjon, tjenestetilbud og fysisk utforming være av en slik karakter at flest mulig kan delta.</i>
Barn og unge	Barn og unge er kommunens mest verdifulle ressurs. Hensynet til deres interesser, behov og oppvekstmiljø er viktig å ivareta på alle samfunnsområder.
Kultur	<i>Et aktivt kulturliv er en viktig grunnpilar for bedre livskvalitet, helse og trivsel. Det styrker lokal identitet og tilhørighet, og er dessuten et forebyggende redskap i arbeidet mot samfunnsproblemer som blant annet rus, kriminalitet, rasisme og mobbing. Det lokale lag- og foreningslivet er vår viktigste kulturbærer, og det er viktig at vi ivaretar mangfoldet gjennom tilrettelegging.</i>
Lokalt miljøansvar	<i>Jevnaker kommune er med i Gørnne energikommuner, noe som forplikter kommunens egen tjenesteproduksjon og gir rammer for den fysiske utviklingen. Vi har et lokalt miljøansvar for å ivareta de kvalitetene som finnes i kommunen, og være vårt ansvar bevisst i langsiktig areal- og energiplanlegging.</i>

ANDRE KOMMUNALE PLANER SOM ANGÅR KULTURSEKTOREN

- Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet
- Regional bibliotekplan for Hadeland
- Ruspolitisk handlingsplan

1. Kultur og samfunn

Den moderne virkelighet gir lokalsamfunn et nytt sett av utfordringer og muligheter. Globalisering medfører at flere og flere mennesker beveger seg på tvers av grenser. Dette påvirker folks identitet, tilhørighet og perspektiv. Et menneske av i dag har i langt mindre grad enn før et rotfeste som bestemmer bosted, yrkesvalg, familiesammensetning som, setter forventninger og åpner for muligheter. Folk er mer mobile, flyttestrømmen blir sterkere og sterkere. Lokalsamfunn vil i stadig større grad oppleve å måtte konkurrere om tilflyttere. Arbeidsplasser, barns oppvekstkår, beliggenhet og tilgang på naturopplevelser har lenge vært middelet for å sikre vekst. Men i større og større grad etterspør folk kulturtilbud og fritidsaktiviteter.

- Skal du lokke til deg næringsdrivende eller få folk til å flytte til et sted, er det ikke nok med svømmehall, skole og barnehagetilbud. Folk vil ha kino, konserter og kafeer. De vil ha opplevelser og et levende kulturliv.

May Balkøy, direktør for Plan og utredning i Statsbygg

”Folkelig kultur” og ”finkultur” er uttrykk som ofte brukes i ordskifter om kultur, også det kommunale kulturarbeidet. Dette er verdiløse og ekskluderende uttrykk som ikke hører hjemme i en moderne kulturkommune. På Jevnaker ønsker vi mangfold av aktiviteter å delta på, og et mangfold av kulturopplevelser å la seg berøre av. Dette innebærer at flest mulig deltakere på færrest mulige arenaer ikke er en målsetting. Tvert imot ønsker vi så mange arenaer og uttrykksformer som overhodet mulig, med muligheter for å dyrke både brede aktiviteter og kulturuttrykk, samt subkulturer og smalere uttrykk.

All kultur er folkelig – *all kultur angår folk.*

1.1 ”Typisk Jevnaker” - omdømme

Situasjonsbeskrivelse

Jevnakes historiske ståsted er som et betydelig industrisamfunn, med bl.a. Kistefos Træsliberi og Hadeland Glassverk som markante hjørnesteiner. Jevnaker har lange tradisjoner som et mangfoldig, flerkulturelt industrisamfunn, med stor tilvekst av innflyttere av forskjellige nasjonaliteter og ulik kulturell ballast. Jevnakersamfunnet som sådan har derfor lang erfaring med det som mange lokalsamfunn i dag i større og større grad må i møtekomme; å være et aktivt integrerende flerkulturelt samfunn.

Jevnaker burde ha mange forutsetninger for å være et attraktivt bosted for mange. Etter en periode med relativt sterk befolkningsvekst, står Jevnaker likevel på stedet hvil. Det kan den siste tid faktisk ses en liten tilbakegang. *Levekårsindeksen* fra Statistisk sentralbyrå sammenligner Jevnaker kommune med landet. Indeksen viser bl.a. at Jevnaker har høyere dødelighet, andel uføre og et lavere utdanningsnivå sammenlignet med landet.

Kultur er grunnlaget for identitet, tilhørighet og livskvalitet.

Virkemidler og tiltak

Jevnaker vil bruke kultur aktivt for å på sikt bedre levekår og bokvalitet. Vi ønsker å rendyrke og synliggjøre våre positive kvaliteter, og snu trender som påvirker våre negative kvaliteter.

	Tiltak
1.1.a	Med utgangspunkt i Jevnakers deltagelse i <i>Profilprosjekt Ringeriksregionen</i> og <i>Bo- og etablererregion Hadeland</i> skal det utarbeides en tydelig profil- og kommunikasjonsstrategi for kommunen, hvor kultur har en sentral plass.

1.2 Kulturarv og kulturvern

Kulturarv og kulturminner er en ressurs. Kulturminners egenverdi som minnesmerker over tidligere levde liv er udiskutabel. Dette er støttesteiner for egen historie, identitet og ståsted. I større grad utgjør også kulturarv og kulturminner ressurser som kan benyttes til en positiv samfunnsutvikling, bl.a. som grunnlag for næringsutvikling. Både fysiske kulturminner og ikke-materiell kulturarv (historie, tradisjoner) er like viktige bestanddeler.

Situasjonsbeskrivelse

Bygningsvern

Mye godt bygningsvern foretas av huseiere i kommunen, noe som bl.a. dokumenteres i kommunens tildeling av byggeskikkpris. Det er ikke knyttet offentlige ressurser til bygningsvern i dag.

Lokalhistorie og kulturminnevern

Jevnaker historielag er en viktig ressurs for innsamling, forskning og formidling av vår lokale historie. Historielaget har iverksatt ett arbeid for å samle gamle stednavn som ble utelatt under forrige offisielle stednavninnsamling på 70-tallet, samt å koordinatfeste disse stedene. Dataene skal danne grunnlag for et nytt natur- og kulturminnekart. Dagens opplag, fra 1999, er tomt. Stadig etterspørsel etter kartet signaliserer at en ny versjon av kartet trengs. Jevnakers rike industrihistorie er rik og mangfoldig. Her gjenstår mye arbeid for å få historiene ned på papiret. Spelet om Randsfjordkonflikten bruker førstehånds informanter i sitt arbeid, og er et godt eksempel på godt historievern.

Pilegrimsleden

Pilegrimsleden er fellesnavnet på turveier som gjensker rutene brukt av pilegrimene på vei til Nidaros i middelalderen. Arbeidet med merking av rutene begynte i 1994. Pilegrimsleden Oslo–Trondheim er ett av pilotprosjektene i Verdiskapningsprosjektet til Riksantikvaren. Jevnakers trasé av Pilegrimsleden omfatter 12 natur- og kulturminner langs østre side av Randsfjorden, fra Moesmoen til Rudstoppen. Leden er ikke mye i bruk som helhet, noe som nok skyldes dårlig informasjonsformidling/skilting, samt lite skjøtsel og vedlikehold. Kultur- og kirke departementet har iverksatt prosjektet *Pilegrimsmotivet*, som skal arbeide for fornying og utvikling av pilegrimstradisjonene på nasjonalt nivå. I den forbindelse er Granavollen lansert som mulig regionalt pilegrimssenter. Parallelt med dette jobbes det for å etablere en egen "Hadelandsrunde" mellom Jevnaker kirke, Lunner kirke og Søsterkirkene. Fra Lunner side ses dette i tråd med et ønske om å tilknyttes pilegrimsleden. Dette vil endre pilegrimsledens trasé gjennom Jevnaker, da denne flyttes opp i marka.

Hadeland Folkemuseum /Randsfjordmuseene

Hadeland Folkemuseum er et kultur- og naturhistorisk museum, konsolidert som part part av Randsfjordmuseene AS, som også omfatter Kittilbu Utmarksmuseum og Lands Museum. Randsfjordmuseenes geografiske virkeområde er Randsfjordvassdraget med kommunene Gausdal, Nordre Land, Søndre Land, Gran, Jevnaker og Lunner. Randsfjordmuseene AS forvalter deler av Jevnakers kulturarv i form av bygninger, arkiv, gjenstander og foto. Muséet har ikke fysiske lokaliseringer i Jevnaker, og kunne i stor grad blitt brukt mer grad av Jevnakers befolkning.

Hadeland Folkemuseum er 100 år i 2013, i den forbindelse vil museet presentere en ny formidlingsarena og magasinutstilling, som vil presentere Jevnakers lokalhistorie via gjenstander, lyd, film og foto.

Kistefos-museet

Stiftelsen Kistefos-Museet ble opprettet i 1996 og kom i stand ved gaver fra Christen Sveaas og Jevnaker kommune. Kistefos-Museet har ansvaret for bevaring av den gamle fabrikken og tradisjonene rundt den. I tillegg er museet en betydelig kunstformidler.

Riksantikvaren har anerkjent Kistefos som et av ti utvalgte nasjonale tekniske/industrielle kulturminner.

Muséet ble ikke omfattet av noen konsolideringsavtale under gjennomføringen av museumsreformen men oppfattes som en selvstendig konsolidert enhet med tre klare kjerneoppgaver: tresliperi-museum, skulpturpark og kunstgalleri. Muséet har de siste år bygd seg opp som en viktig kultur- og rekreasjonsarena for både tilreisende og lokalbefolkning.

Hadeland Glassverk

Hadeland Glassverks magasiner inneholder over 30 000 glassgjenstander produsert ved Hadeland Glassverk og Randsfjord Glassverk, i tillegg til flere andre produsenter. Magasinet forvalter således en viktig del av Norges kultur- og industrihistorie. Det ligger i samlingen et potensial for et glassmuseum av nasjonal betydning, men glassverket har i dag et svært begrenset utstillingslokale for disse kulturminnene, og en svært liten del kan til enhver tid presenteres.

Virkemidler og tiltak

Sett i nasjonalt perspektiv er kommunens medvirkning i museumssektoren liten. Gjennom konsolideringsavtale forplikter Jevnaker kommune seg til å medfinansiere Randsfjordmuséene etter en vedtatt fordelingsnøkkel. I skrivende stund bidrar kommunen med ca. kr. 126 000,- årlig. Kistefos-muséet mottar i skrivende stund kr. 200 000,- (for 2009).

Hadeland Glassverks museum drives av Hadeland Glassverk AS / CG Holding, og søker ikke kommunen om tilskudd. Men det er absolutt i kommunens interesse å bidra aktivt til opprettelse av et langt bedre glassmuseum ved HG.

	Tiltak
1.2.a	Pilegrimsleden skal holdes i hevd og videreutvikles. Kommunen skal aktivt støtte opp under Granavollen som regionalt pilegrimssenter.
1.2.b	Kommunen skal iverksette en opptrappingsplan for medfinansiering av Kistefos-muséet, og aktivt bistå muséet i påvirkningsarbeid mot sentrale myndigheter
1.2.c	Jevnaker kommune vil bidra til å videreutvikle Hadeland Glassverks museum til et glassmuseum av internasjonal betydning.
1.2.d	Kommunen og Historielaget skal utarbeide et nytt natur- og kulturminnekart på papir og WEB
1.2.e	Kommunen skal støtte opp under forvaltning, formidling og forskning angående lokalhistorien og kulturarven i Jevnaker, i særdeleshet knyttet til industrisamfunnet

3 Kultur, næring og opplevelsesøkonomi

Overordna økonomiske og samfunnsmessige endringar har ført til aukande etterspurnad etter kultur og opplevingar. I ein global konkurransesituasjon driven fram av ny informasjonsteknologi spelar den meir verdien kreative og meiningsproduserande element kan tilføre både nye og meir tradisjonelle produkt og tenester ei stadig større rolle. Gjennom denne utviklinga vert det skapt nye vekstvilkår for kultursektoren, samstundes som kultur kan vere ei drivkraft i den økonomiske utviklinga.

Stortingsmelding 22: Kultur og næring

Kulturnæring er et relativt nytt begrep, definert av Østlandsforskning i deres rapport ”Kartlegging av kulturnæringene i Norge” (ØF10/2004), utarbeidet på oppdrag av Nærings- og handelsdepartementet. Begrepet omfatter følgende næringsveier:

Annonse- og reklamevirksomhet	Arkitektur	Musikk
Bøker, aviser, blader, etc.	Design	Utøvende kunst
Bibliotek, museum, etc.	Film, foto, video	Tv og radio

Tall fra Østlandsforskning dokumenterer at kulturnæring, målt i bruttoprodukt, er nesten like stor som verkstedsindustrien, litt større enn nærings- og nytelsesmiddelindustrien, over dobbelt så stor som jordbruk og skogbruk og over tre ganger så stor som fiske.

Videre finnes *kulturbasert næring*. Dette er næringsveier som bruker et sted og en kulturs materielle og immaterielle verdier som grunnlag for næringsvei. Gode lokale eksempler er Hadeland Glassverk, en moderne opplevelsesbedrift tuftet på videreføring av gamle håndtverkstradisjoner og industrikultur på Jevnaker. I den andre enden av skalaen finner vi småbedrifter, som gjennom bevisst bruk av historieformidling tilfører sine varer og tjenester identitet. Også *opplevelsesindustrien* (reiseliv, kurs- og konferansemarkedet, servering, matkultur) regnes med her.

Situasjonsbeskrivelse

Jevnaker er i dag et hjørnesteinssamfunn dominert av få og store arbeidsgivere. Dette sikrer lokalsamfunnet forutsigbarhet i gode tider, men gjør oss også sårbare for negative konjunktursvingninger, med permitteringer og oppsigelser som resultat. Dette er en trend som vil forsterkes i framtida. I større grad enn før er man avhengig av et bredt og ”pulverisert” arbeidsmarked, hvor mange aktører dekker mange sektorer og tjenestemarked.

Det er også helt avgjørende å kunne skape grobunn for alle typer kulturnæring og kulturbasert næring, næringsveier med oppadgående kurver. Med over 500 000 besøkende til Hadeland Glassverk årlig, ligger det også et enormt potensial for publikumsrettet, kulturbasert næring og opplevelsesindustri i Jevnaker. Kommunen mangler i dag en overordnet strategi samt ressurser for å ta tak i mulighetene og utfordringene som ligger i dette.

Virkemidler og tiltak

Jevnaker er tjenestekjøper hos Ringerike Etablerersenter, som tilbyr rådgivning for etablerere i kommunen, også innenfor kulturbasert næring. Dette er tjenester som kan utnyttes i enda større grad. Det er et felles ønske i kommunen om å videreutvikle Nesbakken som Jevnakers handels- og samlingsplass. Vi ønsker et dynamisk og livlig sentrum med et rikt næringsliv, kulturtilbud og tjenestetilbud.

	Tiltak
1.3a	Det skal utarbeides en kommunal strategi for å sikre vekstvilkår for kulturnæring og kulturbasert næring
1.3b	Kommunen skal stimulere til et rikt og allsidig miljø for kunstnere og kreative ressurspersoner.
1.3d	Kommunen skal kunne tilby egnede arbeidslokaler til tilflyttende kunstnere

1.4. Den frivillige kulturen

Situasjonsbeskrivelse

Den frivillige sektoren er en helt sentral del av Jevnakers kulturliv. Lag og foreninger som rapporterer til Jevnaker kommune sysselsetter vel 3500 mennesker, over halve kommunens befolkning. Av dette er 1200 barn og unge (Tall for 2008). Et utviklingstrekk i tiden som man også ser på Jevnaker er en forskyving fra organiserte aktiviteter i lag og foreninger over til mindre grupperinger med større eller mindre grad av formalisering. Stadig mer frivillig arbeid gjøres utenfor lag og organisasjoner.

Fra Wich Witch – Jevnaker korforening og Hadeland Janitsjar 2008

En viktig brikke for å oppnå en positivt bygdeutvikling er samarbeidet mellom kulturlivet og næringslivet. I Jevnaker har vi her mye å lære av andre lokalsamfunn som nettopp via dette samarbeidet har greidd å øke og synliggjøre kvaliteter som igjen har påvirket kulturliv og næringsliv positivt.

Lag og foreningslivet i bygda møter mange utfordringer. Mye tid må brukes på inntektsgivende arbeid. Dette tærer på de få menneskelige ressursene som legger ned arbeid for foreningene. Samtidig er samarbeidsevnen og dugnadsånden stor når kulturlivet jobber for felles mål, det være seg festdager, større arrangementer etc. Kommunens kompakte bosetting og kulturlivets løsningsorienterte holdning er fundament for fellesskapsfølelser som er viktig å dyrke videre. Det er derfor et uttalt politisk ønske om at Jevnaker har en årlig kulturfestival med bred appell, som kan involvere absolutt alle sektorer av kommunens kulturliv.

Jevnaker består til enhver tid av mange innflyttere. Blant disse finnes mange ressursmennesker som kan berike det lokale kulturlivet. Kulturaktiviteter er da også en fin sosial arena for å treffe likesinnede. Det må sikres at innflyttere føler seg velkommen, og skaffer seg oversikt over hva Jevnakersamfunnet kan tilby dem.

Virkemidler og tiltak

Jevnaker kommune skal strekke seg langt for å tilby gode rammevilkår for frivillighet. De viktigste eksisterende virkemidler er fri bruk av alle kommunale lokaler for lag og foreninger, samt økonomiske tilskudd til aktivitet, arrangementer, prosjekter og investeringer.

Jevnaker kommune ønsker fokus på frivilligheten. Vi ønsker å finne måter for å utvikle, kanalisere og vedlikeholde frivilligheten i bygda på måter som virker stimulerende, givende og samlende. Her vil vi også se på innsats i kulturfeltet opp mot innsats innen pleie og omsorg, og forhold barn/foreldre/besteforeldre.

	Tiltak
1.4.a	Kommunen skal koordinere og stå som sekretær for samarbeidsorganer for det frivillige kulturliv (idrettsråd, musikkråd) samt 2-4 årlige stormøter for hele det frivillige kulturliv, samt næringslivet.
1.4.b	Det skal arbeides aktivt for å integrere innflyttere i lokalsamfunnet via bl.a. informasjonsarbeid og en årlig innflytterdag
1.4.c	Det skal iverksettes et prosjekt for å løfte frivilligheten i Jevnaker
1.4.d	Kulturlivet, kommunen og næringslivet skal samles om en felles kulturfestival/samlingsarena med bred appell, for alle.

1.5. Rom for kultur

Situasjonsbeskrivelse

Et kulturhus for Jevnaker har ligget i støpeskjeen i flere tiår, men kommunen har ennå ikke noe eget kulturhus som kan samle bygdas kulturkrefter og institusjoner. De viktigste private forsamlingshus er Glassheim, Bøndernes hus og Folkets hus. Felles for disse er at det er gamle bygninger med store driftsutgifter og lavt inntekstpotensial. Husene tilfredstiller i liten grad de behov som kultursektoren av i dag har. Generelt for husene er at de er laget for en annen bruk enn dagens behov tilsier. I framtiden vil det neppe være liv laga å opprettholde disse husene som ”fullverdige” kulturhus.

Jevnaker har to kirkebygg av relativt god kvalitet. En nedsatt komité utreder tilrettelagte endringer for flerbruk av Randsfjord kirke, med tanke på å kunne bruke kirkerommet til langt flere og mer mangfoldige aktiviteter. Dette er spennende planer som også for kulturlivet kan åpne for nye muligheter for aktivitet og formidling. Det vises for øvrig til Kirkeplan for Jevnaker minighet 2009-2013.

Fullt hus -
Jevnaker kulturskole på
Glassheim 2009

Virkemidler og tiltak

Manglende dedikerte og permanente lokaler gjør det vanskelig å drive kontinuerlig aktivitet innenfor sjangre som musikk, teater, kunstformidling etc. Det samlede kulturliv står derfor samlet bak et innstendig ønske et felles kulturhus for Jevnaker kommune, som kan dekke behovene til lag og foreninger, bibliotek, kulturskole, kunstnere og kulturnæringen. Det ønskes i 2010 en endelig kvalitetssikret plan for et framtidig kulturhus, samt en foreløpig løsning som kan dekke de fleste av dagens behov. Planen skal ta for seg alle sentraliserte eller desantriliserte løsninger som ses realistiske og funksjonelle, inkl. innspill som er kommet fra Kistefos-museet og Thorbjørnrud Hotell.

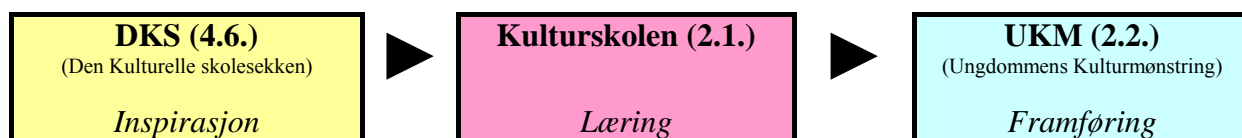
Kommunen arbeider aktivt for å imøtekomme behov for bl.a øvingsplass. I oktober 2009 ble kommunens første musikkbinge åpnet ved Ljungberggården. Tiltaket er initiert av Jevnaker musikkråd i kulturplan-prosessen.

	Tiltak
1.5.a	Kommunen skal gjennomføre et forprosjekt for et framtidig kulturhus for biblioteket, kulturskolen, kulturnæringen, kunstlivet og det frivillige kulturlivet.
1.5.b	I påvente av et mulig framtidig kulturhus (1.5.a) skal kommunen bidra til å sikre bygda kulturliv en fungerende øvings- og fremføringsarena.

2. Ung kultur

Barn og unge er et uttalt satsingsområde i Jevnaker kommune, og et viktig samarbeidsfelt mellom kommunens enheter, kulturlivet, offentlige instanser og, ikke minst, familien.

Barn og unge er sikret følgende tre offentlige kulturtilbud som til sammen ivaretar deres muligheter til kulturell utfoldelse:

2.1 Kulturskolen

Drift av kulturskole er forankret i opplæringslovens §13-6.

§13-6 "Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit [musikk- og kulturskole]tilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles."

Situasjonsbeskrivelse

Kommuneplan for Jevnaker sier i sin hovedstrategi at Kulturskolen "... videreutvikles til et lokalt kompetansesenter for kunst og kultur, i tråd med vedtatte planer og målsettinger. Alle som ønsker det skal gis et tilbud i kulturskolen". Jevnaker kommunestyre vedtok 21. juni 2005 å si opp avtalen med Hadeland Kulturskole, og starte opp egen kulturskole, lokalisert på Jevnaker. Skolen startet sin virksomhet august 2006. Kulturskolen har fra høsten tatt i bruk midlertidige lokaler i Ljungberggården. Det er mye aktivitet hele uka som gir et godt miljø og store muligheter til å samarbeide på tvers av uttrykksformer.

Generelt om tilbudet

- Barn og unge skal gjennom skole sikres et bredt og profesjonelt tilbud
- Tilbudet skal være av profesjonelt art, og utføres profesjonelt
- Kulturskolen må ta ansvar for å formidle lokale kulturtradisjoner
- Kulturskolen må være en viktig lokal kulturformidler
- Skolen skal omfatte alle sentrale uttrykksformer inne kunst og kultur.

Norsk kulturskoleråd definerer i sin rammeplan 4 kjerneområder:

Kjerneområder	Status for Jevnaker kulturskole
Musikk/dans	Musikk: gitar, sang og piano. Rockeverksted. Dans: Funk/StreetJazz. Barneballett. Elevene er svært fornøyd og ventelistene er stadig økende.
Teater	Kulturskolen har i dag tilbud innen barneteater.
Skapende skriving	Kulturskolen har ikke tilbud i dag.
Visuelle kunsthøgskole	Kulturskolen har semestervise kurs i fagene, med innleide lærekrefter

Virkemidler og tiltak

Undervisningstilbudet må kontinuerlig justeres for å tilpasse behov og trender i tiden. Dette krever et visst økonomisk handlingsrom. Ekstisterende tilbud må videreutvikles for å kunne følge eleven i hele sitt skoleløp. Et viktig fokus er også lavterskel-tiltak som kan gi ungdom som i dag ikke finner seg til rette en plattform for kulturell utfoldelse.

Kulturskolen har som mål å være en lokal "ressurssentral" for kultur, med en bred kompetanse hos både ansatte og elever. Dette krever en langsiktig, tverrfaglig fokus samt aktiv synliggjøring i lokalsamfunnet.

Kommunen har i en 3 års periode utbetalt driftstilskudd til Jevnaker skolekorps. Tilskuddet har vært øremerket korpset for å lønne dirigent og instruktører fra Jevnaker Ungdomskorps. Denne ordingen har ikke fungert tilfredsstillende, og skolekorpset er i skrivende stund satt på is. Kulturskolen ser derfor at instrumentalopplæring og ensembleledelse innenfor ”korssegmentet” (treblås og messing) bør forvaltes av kulturskolen. Dette vil også styrke fagmiljøet og kulturskolens samlede kompetanseplattform betydelig.

	Tiltak
2.1.a	Kulturskolen må iverksette tilbud som ivaretar utøvere på blåseinstrumenter
2.1.b	Kulturskolen skal sikre et godt teatertilbud for barn og unge
2.1.c	Kulturskolen må styrke sitt lavterskeltilbud med særlig fokus mot gutter, samt implementering i SFO
2.1.d	Kulturskolen skal i samarbeid med biblioteket arrangere skriveverksted for både barn og voksne.
2.1.e	Kulturskolen skal videreutvikle et filmtilbud i samarbeid med Filmverkstedet i Oppland

2.2 Ungdommens Kulturmønstring (UKM)

Ungdommens kulturmønstring (UKM) er Norges største kulturfestival, for barn og unge i hele Norge. Tiltaket er i offentlig regi, og administreres sentralt av UKM NORGE.

Situasjonsbeskrivelse

Jevnaker har tatt del i UKM helt siden oppstarten sent på 80-tallet. Oppslutningen er konstant varierende, men de siste år har deltagelsen lugget jevnt på 40-60 deltakere innenfor de aller fleste etablerte uttrykksformer. UKM er for mange ungdommer en viktig milepæl å strekke seg etter, dette gjelder særlig ungdom som ikke deltar i organiserte aktiviteter.

Virkemidler og tiltak

Et helårsfokus på UKM, via f.eks verksteder og kurs vil sikre kontinuerlig oppmerksomhet om UKM som formidlingsarena, og stimulere ungdom til kreativt arbeid.

	Tiltak
2.2.a	UKM skal sikres helårsfokus via verksteder, kurs etc.

2.3. Uformelle fritidstilbud og møtesteder

Situasjonsbeskrivelse

Ungdom på Jevnaker har et relativt godt utvalg av organiserte aktiviteter gjennom lag og foreninger og kulturskolen. Men det er et svært begrenset utvalg av uformelle tilbud og møtesteder. Som et resultat tas det offentlige rom i bruk. Typiske møteplasser er på torget, utenfor matbutikkene, rasteplassen ved Hermannstjern, på strendene (sommerstid) samt utenfor konserter og arrangementer hvor ungdom ikke kommer inn.

Et eget samlingssted for ungdom er etterlyst og mye er blitt forsøkt. Underetasjen av Ljungberggården i Jevnaker sentrum har i ca. 20 år vært disponert til ungdomshus. Lokalet har tidligere rommet fritidsklubb i både kommunal og privat regi. Erfaring viser at lokalet er særdeles dårlig egnet til uformelle tilbud pga. uoversiktlig beliggenhet, og lokalet ble sommeren 2008 omdisponert til bruk for Jevnaker kulturskole. Behovet for en tradisjonell ungdomsklubb med diskotek, aktivitetsrom osv., uttrykkes heller ikke i stor grad lengre. Ønsket fra mange ungdom er et sentralt, uformelt og uforpliktende møtested (eksempelvis en egen ungdomskafé e.l.).

Mens ukedagene er fylt opp med aktiviteter opplever ungdom ofte at det ”stopper opp” i helga, og mange etterlyser noe å fylle tiden med nettopp da. Det er derfor en utfordring både for kommunen og lag/foreninger å skape aktiviteter også i helga.

Aktiv sommer

Jevnaker kommune startet i 2005 opp med sommeraktiviteter for ungdom, etter modell fra slike uker som har vært arrangert på forskjellige måter før. *Aktiv Sommer* har klart å fange en gruppe ungdommer som har hatt behov for aktiviteter gjennom sommer, eksempelvis på overnattingsturer. De har fått komme seg bort fra hverdagen og vært sammen med jevnaldrende i andre omgivelser. Også politiet opplever tiltaket som positivt.

Filmbussen

Jevnaker kommune har i samarbeid med Medieverkstedet i Oppland arrangert lavterskel-filmkurs for ungdom siden 2006. Tilbudet er en stor suksess, og Jevnaker kommune vil være med på en videreføring av dette/lignende tilbud i regi av Medieverkstedet.

OutPut!

Jevnaker menighet sin ungdomsklubb er i Randsborg bedehus annenhver fredag.. Tilbudet er åpent for ungdommer mellom 13-18 år, og er også en base for ledertrening for eldre ungdom. Blant aktivitetene er ulike spill- og multimediatilbud, konkurranser, kafé, sceneshow og ulike temaer gjennom året. Klubben driftes med en kombinasjon av lønnet arbeidskraft og dugnadsinnsats. Menigheten arbeider for å opprette en ungdomsdiakonstilling.

Virkemidler og tiltak

Kommunens rusmiddelpolitiske handlingsplan er et viktig verktøy som også angår Jevnakers kulturliv. Planen ble vedtatt i okt 2008 med "Utvidet tilbud om ungdomsklubber", øverst på prioriteringslisten over kostnadskrevende tiltak. Tiltaket viser til mål om Lavterskel aktivitetstilbud: 3 - 5 dager pr. uke.

Jevnaker kommunestyre gjorde i sak 89/09 (15.10.09) følgende vedtak:

En ungdomskafé realiseres i 2010.

Ressurser innarbeides i budsjett 2010 / økonomiplan 2010-2013

Administrasjonen vil prioritere dette arbeidet første halvår 2010. Utgangspunktet er å skape et møtested for og med ungdom, samt mennesker som jobber med ungdom. Det skal også utredes muligheter for samlokalisering som kan åpne for en større palett av aktiviteter.

Også andre tiltak utenfor kommunal regi positive bidrag til ungdoms fritid. Kommunen må bidra til å gjøre disse tilbudene best mulig for målgruppen ved økonomiske bidrag og faglig samarbeid, bl.a via SLT-nettverket.

Natteravnene gjør en viktig jobb ved å være til stede på ungdommens møtesteder.

Ungdommen opplever voksenkontakten som positivt, så lenge natteravnene forholder seg til det mandat de er tildelt. Intern skolering og tiltak for å sikre kontinuerlig drift er derfor viktig.

Kommunen er tilsattet prosjektet AV OG TIL. Av-og-til-metoden får til samarbeid som forsterker de alkoholfrie sonene ved å kombinere innsats fra det offentlige, næringslivet og frivillige organisasjoner. Målet er å øke oppslutningen i befolkningen om alkoholfrie soner og på den måten endre atferd og drikkemønster.

Det vises ellers til Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, som kartlegger og prioriterer samlingssteder for fysisk aktivitet, inkl. uformell aktivitet (fotballbinge, skatepark m.m.).

	Tiltak
2.3.a	Kommunen og kulturlivet skal samordne og markedsføre sommer- og helgeaktiviteter for unge
2.3.b	Ungdom skal sikres gode uformelle fritidstilbud og alkoholfrie soner
2.3.c	Kommunen må bidra aktivt for å sikre natteravn-ordningen

3. Særskilt tilrettelagte kulturtilbud

Eldre

Situasjonsbeskrivelse

Eldre er en aktiv samfunnsgruppe på Jevnaker Pårørendegruppa v/ JORS, Pensjonistforeningen, Norema seniorgruppe, Glassverkets pensjonistforening og Jevnaker Historielag er blandt viktige bidragsyttere til dette. Kafé JORS er et populært tilbud, likeså ukentlige samlinger med sang og musikk i Jevnaker Samfunnshus. Jevnaker mangler et tilrettelagt aktivitets-/kultursenter for eldre, noe som ved flere anledninger er etterlyst.

Virkemidler og tiltak

Jevnaker omsorg- og rehabiliteringssenter (JORS) arbeider aktivt for å sikre sine beboere gode kulturtilbud. Det er naturlig at denne satsingen videreutvikles i samarbeid med kommunens kulturtjeneste, som sitter på ressurser og kompetanse som kan utnyttes til dette formålet.

Den kulturelle spaserstokken (DKSS) skal gi eldre et bedre kulturtilbud, på samme måte som den kulturelle skolesekken gjør det for elever. Den skal bidra til å gi kunst- og kulturopplevelser til eldre mennesker på eldrecentre, sykehjem og ulike kulturarenaer. Gjennom økt samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren skal Den kulturelle spaserstokken legge til rette for profesjonell kunst- og kulturformidling av høy kvalitet. Jevnaker kommune har i samarbeid med Ringerike og Hole utarbeidet et kulturformidlingsprogram som bl.a. omfatter teater, og musikktilbud, samt kor.

Minoritetsgrupper

Situasjonsbeskrivelse

Innvandrergruppene på Jevnaker opplever ofte sin hverdag som stigmatiserende. Det er svært vanskelig å ta del i kultur- og fritidsaktiviteter i en fremmed kultur, språkproblemer og forskjellig referansebakgrunn bidrar til dette. Videre kan kostnadene ved deltagelse både i frivillige og offentlige tilbud oppleves som et stort hinder. Dette bidrar igjen til dårlig integrering og forsterker forskjellene mellom majoritet og minoritet. Særlig virker dette uheldig på barn og ungdom.

Virkemidler og tiltak

Alle kulturaktører i Jevnaker har et felles ansvar for et velintegrert samfunn, hvor også mennesker med minoritetsbakgrunn kan delta aktivt. Både det frivillige og offentlige kulturlivet må derfor jevnlig synliggjøre seg ved å komme i dialog med denne delen av våre innbyggere. Voksenopplæringa er en naturlig samarbeidspart i en slik prosess.

Funksjonshemmede

Situasjonsbeskrivelse

Funksjonshemmede har ikke tilbud om egne tilpassede kultur- og aktivitetstilbud innenfor kommunens grenser. Mange benytter seg av veletablerte tilbud i nabokommunene, noe som er positivt.

Fra Kommunalt råd for funksjonshemmede blir det påpekt at mange av de ”ordinære” fritidsaktivitetene i frivillig regi i liten grad åpner for at funksjonshemmede uten videre kan ta del i aktiviteten. Dette er en utfordring i tråd med ønske om et universelt utformet samfunn.

Virkemidler og tiltak

Kulturskolen kan gis muligheter til, i samarbeid med JORS/Familie&Helse, å utvikle tilpassede tilbud innen musikk, drama, kunst. Videre bør lag og foreninger utforme sine aktiviteter på måter som er mest mulig universelle.

	Tiltak
3.a	Det opprettes en formell samarbeidsplattform mellom Kultur- og utviklingsenheten og Pleie- og omsorgsenheten for å sikre gode kulturtilbud for eldre, funksjonshemmede og minoritetsgrupper
3.b	Alle kulturaktører i Jevnaker skal utforme sine aktiviteter på en måte som oppfattes som universell og imøtekommende for alle kommunens innbyggere
3.c	Kommunen og idrettsrådet skal iverksette et allidrettstilbud for mennesker med særskilte behov
3.d	<i>Den Kulturelle Spaserstokken</i> opptrappes og gjennomføres i henhold til vedtatt handlingsplan
3.e	Biblioteket iverksetter et Litteraturformidlingsprosjekt for eldre
3.f	Kommunen skal bidra til å koordinere den frivillige innsatsen fra pensjonistforeningene og pårørendegruppa (jfr. Pkt om frivillighet).
3.g	Kulturskolen og det frivillige kulturliv v/ idrettsrådet og musikkrådet skal i samarbeid med Voksenopplæringa gjennomføre jevnlig rekrutteringsmøter med barn av minoritetsbakgrunn.

4. Kunst- og kulturformidling

4.1. Bibliotek

Bibliotekjennesten i Jevnaker omfatter Jevnaker folkebibliotek samt skolebibliotek ved alle tre skoler. Resultatenhet for kultur og utvikling v/ biblioteksjefen driver folkebiblioteket. De enkelte skoler driver skolebibliotekene.

Fra lov om folkebibliotek:

- §1 *Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling og ved å stille bøker og annet egnet materiale gratis til disposisjon for alle som bor i landet*
- § 5 *Alle kommuner skal ha fagutdannet biblioteksjef*
- §6 *Det skal være et organisert samarbeid mellom folkebiblioteket og de kommunale skolebibliotekene*

Fra lov om grunnskolen og den videregående opplæringa:

- § 9.2 *Elevane skal ha tilgang til skolebibliotek*

Fra forskrift til Opplæringslova, av 23. juni 2006:

§ 21-1 *Skolen skal ha skolebibliotek med mindre tilgangen til skolebibliotek er sikra gjennom samarbeid med andre bibliotek. Bibliotek som ikkje ligg i skolen sine lokale, skal vere tilgjengeleg for elevane i skoletida, slik at biblioteket kan brukast aktivt i opplæringa på skolen. Biblioteket skal vere særskilt tilrettelagt for skolen.*

Situasjonsbeskrivelse

Folkebiblioteket

Jevnaker folkebibliotek er godt besøkt, og tjenestene mye brukt, både blant unge og eldre. Biblioteket kan vise til utlånstall godt over landsgjennomsnittet. Brukerundersøkelser viser også at brukerne er svært fornøyde med den kompetanse og service biblioteket tilbyr. Biblioteket har vært døgnåpent på internett siden 2004. Biblioteket arrangerer populære bokkvelder, og tilbyr opplæring i bruk av PC og internett. Det er ingen organisert litteraturformidling rettet mot barn under skolealder, eller eldre. Biblioteket låner ut en god del fremmedspråklig litteratur, og mange fremmedspråklige er brukere av bibliotekets tjenester.

Biblioteket tar desember 2009 i bruk nyoppussede lokaler i krysset Storgata/Enggata (tidl. Jevnaker postkontor). Topp moderne og lett tilgjengelige lokaler er en svært god plattform for å kunne jobbe enda mer aktivt på litteraturformidling. Det legges derfor opp til en opptrapping av personalressurser fra og med 2010 som skal sikre bedre åpningstider på kvelder og lørdag.

I dagens bibliotek er det ikke lagt spesielt vekt på ungdom som egen brukergruppe ved biblioteket. De kjøpes inn en del aktuell ungdomslitteratur, men samlingen er plassert sammen med resten av barnelitteraturen i en egen barne- og ungdomsavdeling. Her dominerer tilbudet til de minste barna, og de eldste ungdommene i ungdomsskolealder forsvinner i mengden. Dette er heller ikke den brukergruppen som er benytter seg mest av biblioteket nå.

Biblioteket har i dag ingen stor samling av bøker på engelsk for barn og ungdom. Ved etterspørsel og behov har det blitt lån inn bøker fra andre bibliotek.

Skolebibliotekene

Skolebibliotekenes funksjon er tosidig. De skal være kunnskaps/informasjonskilder, men minst like viktig er de som kilder for godt lesestoff og inspirasjon til lesing.

Underbemanning vanskeliggjør vedlikehold og formidling av boksamlinger som det er lagt ned store investeringer i. Folkebiblioteket har ikke faglig ansvar/påvirkningskraft overfor skolebiblioteket. Det lovkrevde samarbeidet mellom folke- og skolebibliotek gir ingen optimal virkning, siden skolene legger bare liten ressurs i drift av skolebibliotek, som er skolenes eget ansvar.

Utlånstall viser en svak nedgang. Unntaket er Jevnaker skole som viser til sterk nedgang (utlån for 2007 ligger på ca. 10% av utlån i 1997).

Virkemidler og tiltak

Biblioteket må arbeide spesifikt for barn og unges leselyst. Skolebibliotekene må sikres tilstrekkelige personalressurser ved den enkelte skole, og faglig kvalitet må sikres via tett samarbeid med folkebiblioteket, med egen barnebibliotekar-ressurs tilknyttet dette.

I forbindelse med nye biblioteklokaler vil det komme en økt fokus på ungdom som en egen brukergruppe. Det vil blant annet være ønskelig med en egen ungdomsavdeling, fysisk adskilt fra barneavdelingen. Her kan det og samles en del overgangslitteratur – voksenlitteratur som også passer for ungdom som ønsker mer utfordrende lesestoff. I tillegg er det ønskelig å satse

på dataspill for utlån i biblioteket. Dataspill er et eget kulturuttrykk som spesielt ungdom benytter seg mye av. Dette er en trend som er blitt mer og mer vanlig i bibliotekene både i Norge og resten av verden. Dataspill i seg selv har fått økt status i samfunnet og kulturlivet generelt, og hører derfor naturlig hjemme i et bibliotek.

Det er ønskelig å utvide samlingen med engelske bøker, blant annet for å bidra til å styrke engelskopplæringen for barn og unge. I tillegg til å fortsette å låne inn samlinger fra andre bibliotek, er det behov for en større samling lokalt på biblioteket.

Videre satses det på litteraturformidlingsprosjekter for barn 0-6 år samt eldre (sett i sammenheng med Den Kulturelle Spaserstokken).

	Tiltak
4.1.a	Skolebibliotekene skal sikres via tilstrekkelige personalressurser ved skolene
4.1.b	Egen barnebibliotekar-ressurs skal tilknyttes folkebiblioteket
4.1.c	Bibliotekets åpningstider skal utvides til flere kvelder samt lørdag
4.1.d	Det skal etableres et litteraturformidlingstilbud i samarbeid med JORS
4.1.e	Det skal etablere et litteraturformidlingstilbud for alle 5-åringer

4.2. Film

Kino

Den kommunale kinoen ble lagt ned i 1990. Det er et svært lavt publikumsgrunnlag for videre kinodrift i kommunen. Hønefoss Kino er innbyggernes primærkino, en moderne multiplex med 3 saler. Bussforbindelser sørger for at kinoen også er tilgjengelig for ungdom, kinoens primærmålgruppe.

Det er ingen filmklubb i kommunen, men mange innbyggere er medlem av Hønefoss filmklubb.

Den digitale kinoens gjennombrudd er spådd å revitalisere de mindre kinoene i Norge, som i dag sliter med lav prioritering hos distributørene, og dermed gamle og mindre aktuelle filmer. Digital distribusjon vil gi alle kinoer lik mulighet til å vise ferske filmer.

Filmutleie

Utleie av video drives av gatekjøkken JAFS, samt bensinstasjonene Statoil og Esso. Dette er et sterkt nedandgående segment. Salg av video foregår på KIWI, REMA1000 og bensinstasjonene. Jevnaker folkebibliotek har også et relativt stort utvalg av DVD-film som er svært populært.

Virkemidler og tiltak

Kommunen tildeler konsesjon for omsetning av videogram.

Drift av kino/bygdekino samt filmklubb er å se som tilskuddsberettiget kulturaktivitet, men vurderes ikke som en prioritert oppgave.

Det er liten realisme i å starte opp eget kinotilbud i kommunen. Ved å støtte opp om Hønefoss Kino sikres denne kinoen et godt tilbud og høy prioritering fra filmdistributørene. Det vil likevel være naturlig å vurdere installasjon av digital kino ved et evt. fremtidig kulturbygg.

	Tiltak
4.2.a	Digitalkino utredes som del av forprosjekt for nytt kulturhus (1.5.d)

4.3. Kunstformidling

Situasjonsbeskrivelse

Kunstgallerier

Jevnaker kommune har 3 kunstgallerier av permanent karakter: Kistefos-museet og Hadeland Glassverk med sine sesongutstillinger, samt et salgsgalleri i Stasjo'n. Utover dette arrangeres ad-hoc-utstillinger rundt omkring i bygda. Kommunens egne utstillingslokaler i samfunnshuset utnyttes i svært liten grad. Jevnaker kunstforening er pr. i dag ikke aktive.

Kistefos-museet har i Christen Sveaas' regi opparbeidet det som i dag er Norges største skulpturpark for samtidskunst. Skulpturparken, sammen med de årlige utstillingene, setter Jevnaker ettertrykkelig på kartet som åsted for kunstformidling i nasjonal målestokk.

Virkemidler og tiltak

Jevnaker kommune ønsker å støtte aktivt opp om Kistefos-museet som kunstformidlingsaktør (se tiltak 1.2.a). Videre er det viktig med en målrettet strategi for å ivareta, og stimulere til, et levende kunstmiljø i kommunen. Kommunen gir bl.a. prosjektstøtte til kunstnere bosatt i Jevnaker som en del av tilskudd til kulturaktivitet.

En viktig del av det regionale samarbeidet i Vestregionen er *Kunst Rett Vest*, et årlig kunstformidlingsarrangement av nasjonal betydning, med muligheter for kunstnere bosatt i Jevnaker til å nå ut til et stort kunstinteressert publikum. Jevnaker kommune ønsker å fortsette dette samarbeidet.

	Tiltak
4.3.a	Det etableres en kommunal utsmykningskomité bestående av nødvendig kunstfaglig kompetanse
4.3.b	Kommunen skal katalogisere, magasinere og formidle kunst i kommunalt eie
4.3.c	Det skal vedtas et utsmykningsreglement som sikrer en øremerking på 2% av kostnad til nybygg til utsmykning
4.3.d	Ordføreren skal disponere et fast årlig beløp til innkjøp av kunst

4.4. Teater og scenekunst

Situasjonsbeskrivelse

Det har tidligere vært et ganske aktivt teatermiljø på Jevnaker, men vi har ikke i dag noe eget teater- eller revylag Bygdas teater- og scenekunstinteresserte kan delta i flere regionale samarbeidsprosjekter:

Randsfjordkonflikten Det skal lages teateroppsetning omkring Randsfjordkonflikten på 20-tallet. Premiére august 2010.

Bronsebukkene Midtre Olimb har blitt åsted for en tradisjon med musikkspillet Bronsebukkene, et regionalt utendørsteater på semi-profesjonelt nivå.

Nyttårsmusikal Jevnaker korforening er hvert år en sentral aktør i en musikaloppsetning på semi-profesjonelt nivå.

Virkemidler og tiltak

Kulturskolen har en egen ungdomsteatergruppe som arbeider på et godt nivå med moderne dramatik i det nasjonale teaterprogrammet *Den Unge Scene*, i regi av Det Åpne Teater. Kulturskolen arbeider ut fra en langsiktig strategi om å påvirke til en revitalisering av det lokale teater- og scenekunstmiljøet.

Videre vil kommunen støtte aktivt opp under initiativ som kan løfte teater og scenekunst i kommunen og regionen.

	Tiltak
4.4.a	Kommunen skal bidra aktivt til teatermiljøet i regionen via gode lokale og regionale tiltak, samt kulturskolen.

4.5. Musikk og festivaler

Situasjonsbeskrivelse

Nærheten til både Hønefoss og Oslo gjør at tilgangen på store konsertopplevelser er relativt god. Men det er også viktig å ha gode lokale musikktilbud.

Untouchables Hard Rock Club er eneste konsertarrangør med kontinuerlig aktivitet i kommunen. Klubben arrangerer jevnlig konserter på Glassheim, og treffer et internasjonalt publikum med sine arrangementer. Andre konsertaktører er Kistefos-muséet, Café Bare kom Inn, Oldemors Karjol og Jevnaker menighet. Det er ingen festivaler med tradisjon å vise til på Jevnaker i dag. *Kulturdagene* gikk av stabelen for første gang i august 2009 og har som mål å bli en årlig festival i forbindelse med Ringeriksmaraton. Jevnaker Musikkråd har også tatt initiativ til en årlig kulturfestival på forsommeren fra og med 2010, med fokus på lokale kulturkrefter (Se for øvrig tiltak 1.4.d).

Virkemidler og tiltak

Også dette feltet preges av mangel på dedikerte scener av permanent karakter. Jevnaker har mange konsertaktører som sammen har uttrykt ønske om en mobil sceneløsning til glede for hele kommunen. Kommunen og aktørene må i fellesskap finne gode løsninger på denne utfordringen.

	Tiltak
4.5.a	Jevnakers innbyggere må tilbys en konsertarena med god teknisk standard og muligheter for allsidige konsertopplevelser av høy kvalitet

4.6. Kunst- og kulturformidling i skolen

Situasjonsbeskrivelse

Skolen er en viktig arena for kulturformidling. De enkelte skoler har målsettinger for målsettinger for omfanget av kulturtilbud nedfelt i sine virksomhetsplaner.

Den Kulturelle Skolesekken (DKS) er et statlig kulturformidlingsprogram som omfatter alle skoleelever i Norge. Resultatenhet for kultur og utvikling er ansvarlig for DKS i Jevnaker, mens den enkelte skole har ansvaret for å legge for- og etterarbeid pedagogisk til rette for elevene samt å integrere tilbudet i opplæringsplanen. DKS omfatter teater, litteratur, visuell kunst og kulturvern, samt tilbudet fra Rikskonsertene. De overordnede mål for DKS er:

- å medvirke til at elever i skolen får et profesjonelt kunst- og kulturtilbud
- å legge til rette for at elever i skolen lettare skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- å medvirke til å utvikle en helhetlig innlemming av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringa av skolens læringsmål.

Virkemidler og tiltak

DKS hjelper på langt vei skolene til å oppfylle de krav til omfang av kulturtilbud som er nedfelt i virksomhetsplanene. Men kulturtilbudet i skolene er på langt nær godt nok integrert i skolehverdagen, og opp mot resten av fagtilbudet.

	Tiltak
4.6.a	Det skal i gjeldende planperiode for DKS iverksettes en evalueringsprosess med mål å sikre forankring av DKS i skolenes læreplaner

5. PRIORITERT HANDLINGSPROGRAM 2010 – 2013

Kont = Kontinuerlig aktivitet

PRIORITET 1

	Tiltak	År
1.1.a	Med utgangspunkt i Jevnakers deltagelse i <i>Profilprosjekt Ringeriksregionen og Bo- og etablererregion Hadeland</i> skal det utarbeides en tydelig profil- og kommunikasjonsstrategi for kommunen, hvor kultur har en sentral plass.	2012
1.2.a	Pilegrimsleden skal holdes i hevd og videreutvikles. Kommunen skal aktivt støtte opp under Granavollen som regionalt pilegrimssenter.	2010
1.3.a	Det skal utarbeides en kommunal strategi for å sikre vekstvilkår for kulturnæring og kulturbasert næring	2010
1.4.a	Kommunen skal koordinere og stå som sekretær for samarbeidsorganer for det frivillige kulturliv (idrettsråd, musikkråd) samt 2-4 årlige stormøter for hele det frivillige kulturliv, samt næringslivet.	Kont
1.5.a	Kommunen skal gjennomføre et forprosjekt for et framtidig kulturhus for biblioteket, kulturskolen, kulturnæringen, kunsten og det frivillige kulturlivet.	2010
1.5.b	I påvente av et mulig framtidig kulturhus (1.5.a) skal kommunen bidra til å sikre bygda kulturliv en fungerende øvings- og fremføringsarena.	Kont
2.1.a	Kulturskolen må iverksette tilbud som ivaretar utøvere på blåseinstrumenter	2010
2.3.a	Kommunen og kulturlivet skal samordne og markedsføre sommer- og helgeaktiviteter for unge	2010
2.3.b	Ungdom skal sikres gode uformelle fritidstilbud og alkoholfrie soner	2010
2.3.c	Kommunen må bidra aktivt for å sikre natteravn-ordningen	2011
3.a	Det opprettes en formell samarbeidsplattform mellom Kultur- og utviklingsenheten og Pleie- og omsorgsenheten for å sikre gode kulturtilbud for eldre, funksjonshemmede og minoritetsgrupper	2010
3.b	Alle kulturaktører i Jevnaker skal utforme sine aktiviteter på en måte som oppfattes som universell og imøtekommende for alle kommunens innbyggere	Kont
4.1.a	Skolebibliotekene skal sikres via tilstrekkelige personalressurser ved skolene	2010
4.1.b	Egen barnebibliotekar-ressurs skal tilknyttes folkebiblioteket	2012
4.1.c	Bibliotekets åpningstider skal utvides til flere kvelder samt lørdag	2010
4.1.d	Det skal etableres et litteraturformidlingstilbud i samarbeid med JORS	2012
4.1.e	Det skal etablere et litteraturformidlingstilbud for alle 5-åringene	2012
4.3.a	Det etableres en kommunal utsmykningskomité bestående av nødvendig kunstfaglig kompetanse	2010
4.3.b	Kommunen skal katalogisere, magasinere og formidle kunst i kommunalt eie	2011
4.4.a	Kommunen skal bidra aktivt til teatermiljøet i regionen via gode lokale og regionale tiltak, samt kulturskolen.	Kont

PRIORITET 2

Tiltak	År	
1.2.b	Kommunen skal iverksette en opptrappingsplan for medfinansiering av Kistefos-muséet, og aktivt bistå muséet i påvirkningsarbeid mot sentrale myndigheter	Kont
1.2.c	Jevnaker kommune vil bidra til å videreutvikle Hadeland Glassverks museum til et glassmuseum av internasjonal betydning.	Kont
1.2.d	Kommunen og Historielaget skal utarbeide et nytt natur- og kulturminnekart på papir og WEB	2010
1.3b	Kommunen skal stimulere til et rikt og allsidig miljø for kunstnere og kreative ressurspersoner.	Kont
1.4.b	Det skal arbeides aktivt for å integrere innflyttere i lokalsamfunnet via bl.a. informasjonsarbeid og en årlig innflytterdag	2010
1.4.c	Det skal iverksettes et prosjekt for å løfte frivilligheten i Jevnaker	2010
1.4.d	Kulturlivet, kommunen og næringslivet skal samles om en felles kulturfestival/samlingsarena med bred appell, for alle.	2010
2.1.b	Kulturskolen skal utvide tilbud om gitarundervisning	2011
2.1.c	Kulturskolen må styrke sitt lavterskeltilbud med særlig fokus mot gutter, samt implementering i SFO	2011
2.2.a	UKM skal sikres helårsfokus via verksteder, kurs etc.	Kont
3.c	Kommunen og idrettsrådet skal iverksette allidrettstilbud for mennesker med særskilte behov	2010
3.d	<i>Den Kulturelle Spaserstokken</i> opptrappes og gjennomføres i henhold til vedtatt handlingsplan	2010
3.e	Biblioteket iverksetter et Litteraturformidlingsprosjekt for eldre	2012
3.f	Kommunen skal bidra til å koordinere den frivillige innsatsen fra pensjonistforeningene og pårørendegruppa (jfr. Pkt om frivillighet).	2010
3.g	Kulturskolen og det frivillige kulturliv v/ idrettsrådet og musikkrådet skal i samarbeid med Voksenopplæringa gjennomføre jevnlige rekrutteringsmøter med barn av minoritetsbakgrunn.	Kont
4.3.c	Det skal vedtas et utsmykningsreglement som sikrer en øremerking på 2% av kostnad til nybygg til utsmykning	2010
4.3.d	Ordføreren skal disponere et fast årlig beløp til innkjøp av kunst	2012
4.5.a	Jevnakers innbyggere må tilbys en konsertarena med god teknisk standard og muligheter for allsidige konsertopplevelser av høy kvalitet	2013

PRIORITET 3

Tiltak	År	
1.2.e	Kommunen skal støtte opp under forvaltning, formidling og forskning angående lokallhistorien og kulturarven i Jevnaker, i særdeleshet knyttet til industrisamfunnet	Kont
2.1.d	Kulturskolen skal i samarbeid med biblioteket arrangere skriveverksted for både barn og voksne.	2012
2.1.e	Kulturskolen skal videreutvikle et filmtilbud i samarbeid med Filmverkstedet i Oppland	2013
4.2.a	Digitalokino utredes som del av forprosjekt for nytt kulturhus (1.5.d)	2010

VEDLEGG:**Status for prioriterte tiltak i Kulturplan/handlingsplan 2001-2004**

1. prioritet	Status
Økt bemanning på kulturkontoret I Jevnaker skal kulturkontoret fungere som service- og samarbeidskontor for innbyggerne, herunder yte service til frivillige lag og foreninger i enda sterkere grad enn i dag. For å få gjennomført de målsetninger som er ønskelig, må bemanningen økes og midler legges inn i budsjettet.	
Etablering kulturskole Kulturskole er lovpålagt på samme måte som musikkskole og målet er å få kulturskolen etablert i 2002. Å gi et tilfredsstillende og helst mangeartet tilbud, byr på store utfordringer. (...) Et godt samarbeide mellom kunstformidlere, kulturkontoret og skolen vil være helt vesentlig for at kulturskolen skal fungere godt.	Iverksatt høsten 2006. God utvikling, men fortsatt relativt lite omfang i aktivitet, elevtall og budsjett.
2. prioritet	
Musikkskole En har i lang tid arbeidet for å få til et bedre musikkskoletilbud på Jevnaker, i regi av Hadeland Interkommunale Musikkskole. (...) Innenfor disse rammer vil Jevnaker kommune arbeide for å trappe opp sitt musikkskoletilbud. Barn og unge vil bli prioritert. Tilbudet må utvides til å gjelde flere enn kor og korps.	Avviklet / innlemmet i kommunal kulturskole
Ungdomsklubben Ungdomsklubbens aktivitet må legges til rette for ungdommens behov og ønsker. (...) En må hele tiden være villig til å vurdere driftsformen. Tiltak som ungdommen ikke slutter opp om bør avvikles.	Gjennomført 2004-2006. Manglende ressurser. Avviklet grunnet lite bruk, samt opp-prioritering av kulturskole.
Kulturell foreldrekonferanse Arrangeres hvert annet år. Hensikten er å sette fokus på den betydning aktive foreldre har i forhold til et frivillig kulturliv rettet mot barn og unge.	Ikke gjennomført
Økt tilskudd lag/foreninger Det generelle tilskuddet til frivillige lag og foreninger må økes. Samarbeidsavtaler mellom kulturkontoret og foreningene bør utarbeides. (...) Fritidsaktiviteter for funksjonshemmede tilgodeses også med økte midler.	Gjennomført.
Næringslivet – kulturengasjement Samarbeidet med næringslivet er nødvendig og kommunen bør ta initiativ til avholdelse av en kulturkonferanse med næringslivet i lokalsamfunnet. Næringslivet selv er avhengig av - og bør ta ansvar for – ett ressurssterkt kulturliv og prioritere lokale kulturelle krefter.	-
Pilegrimsleden Pilegrimsleden må holdes i hevd – ryddes og vedlikeholdes. Dette er arbeid som kan foretas av lag og foreninger og bli en aktuell inntektskilde. Midler må innarbeides i budsjettet. Informasjonstavler settes opp langs leden.	Både og
Arrangementslister Utarbeidede arrangementslister fra kulturkontoret, sendt til alle husstander to ganger årlig, vil medføre mindre "kollisjoner" av tilstelninger. Lag/foreninger har etterspurt slike lister, men de må selv ha ansvaret for å meddele kulturkontoret sine opplysninger.	Gjennomført på nettet. Innmelding vilkår for tilskudd.
3. prioritet	
Nytt kulturlokale/konsertlokale Nytt kulturlokale med 90-120 plasser er planlagt innarbeidet som en del av opprustningen av Jevnaker skole. Det er viktig at dette gjennomføres	Ikke gjennomført.
Kistefos Træsliberi Kommunen, sammen med andre, arbeider for at Kistefos Træsliberi kommer inn under den statlige tilskuddsordningen for drift.	Pågår
Kommunale ressurser Ledige kommunale ressurser som kan stilles til distribusjon for kulturformål kartlegges. Mulighetene for utlån av slikt utstyr undersøkes.	OK / Pågår
Funksjonshemmede – tilgjengelighet Tilgjengeligheten til offentlige bygg og det offentlige uterom må legges bedre til rette for funksjonshemmede. En bevisstgjøring på dette området er nødvendig. Bademulighetene ved Jevnaker skoles basseng må prioriteres for funksjonshemmede.	? Hører delvis hjemme i andre planer
Estetisk utvikling sentrum I et utvidet kulturbegrep ligger estetisk utvikling. Bevaring og utvikling av sentrum må ha en målrettet styring og innsats. Dette er nedfelt i kommunedel- og arealplaner. EDU har ansvaret for bygningsmessige tiltak og utarbeidelse av grøntoneplan, men kultursektoren ser det som en klar målsetting å påvirke utviklingen.	Delvis OK